

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Ebel
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Mróz

przy udziale Asesora Prokuratury Rejonowej S. G.

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r., 16 lipca 2015 r., 25 sierpnia 2015 r.

sprawy

M. B.

s. M. i K. z domu Z.

ur. (...) w P.

oskarżonego o to, że:

1. W okresie od 29 czerwca 2012 roku do listopada 2013 roku w G. poprzez obserwację, śledzenie, podsłuchiwanie rozmów, kontrolowanie, nagrywanie w miejscu zamieszkania i w miejscu pracy oraz wysyłanie pism, skarg do (...) Towarzystwa Budownictwa (...), Burmistrza G., Ś.- (...) Oddziału Straży Granicznej w R. i innych instytucji jak również bezpodstawne wytyczanie procesów cywilnych uporczywie nękał A. T. (1) oraz B. T. (1) wzbudzając w nich uzasadnione zagrożenie oraz istotnie naruszał ich poczucie prywatności

tj. o przestępstwo z art. 190a § 1 kk

2. W okresie od czerwca 2011 roku do grudnia 2013 roku w G. poprzez wysyłanie skarg do Komisariatu Policji w G., Komendy Powiatowej Policji w N., Komendy Wojewódzkiej Policji w O., Prokuratury Rejonowej w P. oraz bezpodstawne kierowanie zawiadomień do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w G., nagrywanie, obserwowanie, kontrolowanie, podsłuchiwanie rozmów w miejscu zamieszkania jak również śledzenie na terenie miasta uporczywie nękał M. S. oraz S. S. (1) wzbudzając w nich uzasadnione zagrożenie oraz istotnie naruszał ich poczucie prywatności

tj. o przestępstwo z art. 190a § 1 kk

I. uniewinnia oskarżonego M. B. od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punkcie 1 i 2 części wstępnej wyroku, tj. przestępstw z art. 190a § 1 kk;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. z Kancelarii Adwokackiej w P. kwotę 929,88 zł tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu;

III. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk kosztami postępowania w sprawie obciąża w całości Skarb Państwa.

Sygnatura akt: II K 39/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony wynajmuje lokal mieszkalny w G., który stanowi własność Skarbu Państwa reprezentowanego przez Starostę (...). Pokrzywdzeni są właścicielami lokali mieszkalnych położonych na tej samej nieruchomości i z racji tego są członkami Wspólnoty Mieszkaniowej (...), która łącznie obejmuje 45 lokali. Lokale w tej wspólnocie wykupione zostały między innymi przez emerytowanych, jak i nadal pełniących funkcje funkcjonariuszy policji oraz Straży Granicznej. Oskarżony jest emerytowanym funkcjonariuszem policji, który nie wykupił mieszkania z powodu braku środków finansowych. Pokrzywdzony A. T. (1) (emerytowany funkcjonariusz Straży Granicznej) pełni w w/w wspólnocie funkcję Przewodniczącego Zarządu, jest też zatrudniony w (...) Towarzystwie Budownictwa (...), jako administrator wspólnot mieszkaniowych. Pokrzywdzona B. T. (2) zatrudniona była jako członek korpusu cywilnego w Ś. – (...) Oddziale Straży Granicznej w R.. Pokrzywdzony M. S. jest funkcjonariuszem w Komisarzacie Policji w G., pełni we wspólnocie funkcję członka Zarządu, zamieszkuje razem z małżonką S. S. (1). Pomiędzy członkami wspólnoty, a oskarżonym dochodziło do licznych konfliktów na tle sąsiedzkim, których źródło leżało przede wszystkim w funkcjonowaniu wiaty wybudowanej przez wspólnotę, a w której to odbywały się towarzyskie spotkania w porach wieczorowych. Oskarżony w związku z odgłosami dochodzącymi z wiaty oraz zachowaniem względem niego niektórych z uczestników imprez, podejmował szereg kroków prawnych w celu ochrony swoich interesów (uchwałą wspólnoty ciszę nocną w wiacie grillowej zakreślono pomiędzy godziną 2.00 a 6.00 w okresie od kwietnia do października). Składał zawiadomienia o naruszeniu ciszy nocnej, o obelgach kierowanych w jego stronę, zawiadamiał przełożonych pokrzywdzonych osób o niewłaściwym ich zachowaniu względem niego, składał także pozwy cywilne. Oskarżony dołączał nieraz zapisy audio, które sam nagrywał, a które miałyby poprzeć jego twierdzenia. W związku z tym, że oskarżony widywał A. T. (1) w trakcie dnia w okolicy miejsca zamieszkania, informował o tym Burmistrza G. oraz P. (...) Towarzystwa Budownictwa (...). Sprawy wspólnoty były przedmiotem artykułów na łamach (...). Komisariat Policji w G. wnosił o ukaranie oskarżonego za wykroczenia z art.66 kw. Prokuratura Rejonowa w P. prowadziła uprzednio postępowanie karne w sprawie uporczywego nękania A. T. (1) przez M. B. (sygn. akt 1Ds.1034/12.

dowód: zeznania świadka A. T. (1) – k.360,

zeznania świadka B. T. (2) – k.375-46,

zeznania świadka M. S. – k.359,

zeznania świadka S. S. (1) – k.374-375,

zeznania świadka Z. B. – k.382,

zeznania świadka Z. A. – k.376,

wyjaśnienia oskarżonego – k. 358-359,360,375,

kopia korespondencji oskarżonego z Burmistrzem G. oraz (...) k.2-6,9-16,29,52,53-60,210-219,

kopia zawiadomienia KP w G. – k.17-18,

kopia wyr. Sądu Okręgowego w O. I C 124/11 – k.24b,

kopia wyr. Sądu Okręgowego w O. I C 139/11 k.30-38,

akta Sądu Rejonowego w P. o sygn. I C 319/11 oraz II W 788/11 i II W 672/13,

kopie pism ze Straży Granicznej – k.71-76,133-134,

post. Prok. Rej. w (...)Ds.1034/12 – k.26,

pismo (...) do Starostwa Powiatowego w N. – k.97,

pismo osk. do Starostwa Powiatowego w N. – k.97,

kopie oraz wydanie gazety – k.243,

akta Prok. Rej. w P. o sygn.: 1Ds.1218/12, 1Ds.1436/12, 1 Ds.1468/12, 1Ds.2111/10, 1Ds.491/11, 1Ds.947/11, 1Ds.1828/11, 1Ds.1586/13, 1Ds.1932/11,

akta postępowania wyjaśniającego KP w G. l.dz. (...). (...).111. (...). (...).

Oskarżony M. B., w toku całego postępowania konsekwentnie nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, składając obszernie wyjaśnienia, w których wskazywał, że bronił swoich interesów przy wykorzystaniu środków prawnych przysługujących obywatelowi. Kategorycznie zaprzeczył, aby jego intencją było nękanie pokrzywdzonych. W szczególności zaprzeczył żeby miał obserwować, śledzić, podsłuchiwać rozmowy, kontrolować oraz nagrywać pokrzywdzonych, poza wypadkami, kiedy chciał udokumentować głośne zachowanie uczestników imprez pod wiatą.

dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 358-359,360,375,

dane osobopoznawcze - k.152,226,

dane o karalności – k.87,150,225,240.

Sąd zważył, co następuje:

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na przypisanie oskarżonemu zarzucanych mu aktem oskarżenia przestępstw, tj. czynów określonych w art.190a §1 kk.

Ustalając stan faktyczny, wobec istotnego, sąsiedzkiego skonfliktowania stron Sąd oparł się na dowodach o charakterze obiektywnym, tj. dokumentach w postaci pism stron oraz dokumentacji urzędowej, w tym orzeczeniach organów. Istotne znaczenie w tym zakresie miały i zeznania świadków nie będących stronami konfliktu pomiędzy oskarżonym a pokrzywdzonymi, a to Z. A., A. P. (1) oraz Z. B., o którego przesłuchanie oskarżony wnosił już w styczniu 2014 r. podczas składania wyjaśnień. Natomiast z dużą dozą ostrożności Sąd podszedł do zeznań pokrzywdzonych, jako żywotnie zainteresowanych w konkretnym rozstrzygnięciu sprawy, tj. ukaraniu uciążliwego sąsiada.

Na podstawie powyższych dowodów postępowanie przed Sądem (a także i przygotowawcze, co znalazło wyraz w decyzji oskarżyciela o umorzeniu dochodzenia) nie wykazało, aby oskarżony miał obserwować, śledzić, podsłuchiwać, kontrolować i nagrywać pokrzywdzonych - małżonków S. i T., a powyższe miało być uporczywym ich nękaniami i wzbudzać u nich uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie naruszać ich prywatność. Tak opisanych w akcie oskarżenia zachowań oskarżonego pokrzywdzeni nigdy nie byli świadkami, co najwyżej domyślali się ich na podstawie pism kierowanych przez oskarżonego do różnych instytucji. Należy przy tym wskazać, że oskarżony bezpośrednio sąsiaduje z rodziną S., a niedaleko zamieszkuje i rodzina T.. Ponadto ze swojego mieszkania oskarżony ma widok na wspólnotową wiatę, słyszalne są dla niego dochodzące z niej odgłosy towarzyskich spotkań innych mieszkańców. Wreszcie oskarżony i pokrzywdzeni zamieszkują w takim miejscu, że idąc do centrum miasta przechodzi się przez główne skrzyżowanie gdzie siedzibę ma (...), miejsce pracy A. T.. Powyższe okoliczności wskazują,

że oskarżony miał wiele możliwości aby przypadkowo obserwować pokrzywdzonych, a nie w wyniku śledzenia czy też kontrolowania. Tym bardziej, że oskarżony konsekwentnie takim zachowaniom zaprzeczał.

Jeżeli chodzi o nękanie pokrzywdzonych przez oskarżonego, a polegającym na kierowaniu różnorodnych zgłoszeń i pism do szeregu instytucji, ustalenia stanu faktycznego są bezsporne, ponieważ zostały poczynione w oparciu o dokumenty, których rzetelność w toku procesu nie była zakwestionowana przez żadną ze stron. Spornym natomiast jest ustalenie intencji jakie kierowały oskarżonym w tym zakresie oraz czy takie jego postępowanie może stanowić formę prześladowania (stalkingu). Przy dokonywaniu prawnokarnej oceny zachowania oskarżonego Sąd podzielił argumentację przedstawioną przez Prokuraturę Rejonową w P. w decyzji końcowej w sprawie 1 Ds.1034/12 (k.26) oraz Prokuraturę Rejonową w G. w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia w niniejszej sprawie (k.184-185). Większe znaczenie od treści argumentacji zawartej w decyzji (...) prokuratury niesie jednak określony w niej przedmiot dochodzenia. Otóż postępowaniem tym objęto zachowania M. B. wobec A. T. (1), które miały miejsce od 2010 r. do 28 czerwca 2012 r., przy czym prześladowanie to miało przybierać określone w sentencji postanowienia formy. Powyższe powoduje, że w tym zakresie zachodzi przesłanka z art.17 §1 pkt7 kpk (co znalazło odzwierciedlenie w opisie pierwszego zarzutu aktu oskarżenia jeżeli chodzi o przedział czasowy). Z tego względu wszelkie zachowania oskarżonego wobec A. T. z przed 28 czerwca 2012 r. nie mogły być przedmiotem niniejszego postępowania (szereg dokumentów z akt pochodzi jednak z tegoż okresu).

W ocenie Sądu trafną była i decyzja prokuratury (...), podobnie jak zawarta w niej argumentacja. Przyjęto tam bowiem, że przypisywane oskarżonemu zachowanie nie może stanowić uporczywego nękania, a jest jedynie uciążliwym dla pokrzywdzonych oraz pozostałych członków wspólnoty. Tymczasem oskarżyciel po wykonaniu czynności ze Z. A. oraz S. S. (1) (o jej przesłuchanie oskarżony wnosił już we wniosku ze stycznia 2014 r., k-106), dokonał zgola odmiennej oceny prawnokarnej zachowania oskarżonego. Z oceną tą, nie można się zgodzić, pomijając już znikomy wpływ, jaki na nią powinien mieć rezultat czynności zleconych przez Sąd uchylający prokuratorskie postanowienie o umorzeniu dochodzenia.

W ocenie Sądu zachowanie oskarżonego (ustalone) nie wyczerpuje zespołu ustawowych znamion przestępstwa z art.190a §1 kk, tzw. stalkingu. Przepis tego artykułu stanowi, że „kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”. S. to zachowania sprawcy wobec pokrzywdzonego, których on sobie nie życzy. Zachowania takie są zaliczane do przemocy emocjonalnej, które godzą w psychikę i emocje pokrzywdzonego wywołując u niego negatywne skutki. Przestępstwo stalkingu narusza wolność, godność i cześć ofiary. Przy czym zachowania sprawcy mają charakter powtarzalny. Przez nękanie należy rozumieć ustawiczne dręczenie, trapienie, niepokojenie lub dokuczanie – ogólnie rzecz ujmując niedawanie spokoju. Są to zasadniczo powtarzające się zachowania, które powodują przykrość pokrzywdzonemu, wyrządzają mu krzywdę lub powodują dyskomfort – z czego sprawca zdaje sobie sprawę. Zachowania, które mieszczą się w pojęciu nękania to np. telefonowanie (zwłaszcza w porze nocnej oraz w postaci tzw. głuchych telefonów), przebywanie w pobliżu miejsca zamieszkania, pracy pokrzywdzonego, nawiązywanie kontaktu za pomocą innych osób, wypytywanie o ofiarę w jej otoczeniu, wysyłanie listów, e-maili, sms-ów, mms-ów, prezentów, kwiatów itp., składanie w imieniu pokrzywdzonego zamówień, śledzenie lub kontrolowanie ofiary, rozpowszechnianie fałszywych informacji, plotek o pokrzywdzonym, ale także włamanie do domu, mieszkania czy samochodu pokrzywdzonego, kradzież rzeczy należących do pokrzywdzonego, nagabywanie, grożenie rodzinie i przyjaciółom pokrzywdzonego itp. (por. szerzej Magdalena Budyn-Kulik komentarz do art.190a §1 kk teza 7 oraz wskazana tam literatura).

Dodatkowo ustawa wymaga, aby nękanie miało charakter uporczywy, tj. zachowanie sprawcy musi być rozciągnięte w czasie lub powtarzać się kilkakrotnie (ta cecha zasadniczo mieści się już w pojęciu nękania) i dlatego zachowania sprawcy musi jeszcze cechować pewien ładunek złej woli, tj. musi mieć on świadomość powtarzalności swoich działań oraz tego, że ofiara sobie ich nie życzy.

Mając na względzie powyższe, ustalony w sprawie stan faktyczny, a nadto treść obszernie składanych przez oskarżonego wyjaśnień należało przyjąć, że M. B. zachowaniem swym nie wypełnił znamion zarzucanych mu

czynów. Zważyć należy, że to oskarżony czuje się ofiarą działań i szykan wspólnoty, jako jedyny z funkcjonariuszy (emerytowany), który nie wykupił mieszkania (wynajmuje je od Skarbu Państwa). Na tle funkcjonowania wspólnotowej wiaty, pomiędzy oskarżonym a niektórymi z członków wspólnoty dochodziło do sąsiedzkich tarć. Oskarżonemu, któremu przeszkadzają odgłosy dochodzące z wiaty wielokrotnie zgłaszał to w Komisariacie Policji w G.. Powyższe według niego pozostawało jednak bez właściwej reakcji ze względu na zawodowo – towarzyskie powiązania. Zdaniem oskarżonego członkowie wspólnoty, aby uniknąć interwencji policji skrócili też okres ciszy nocnej w obrębie wiaty w sezonie letnim. Wreszcie, kiedy pokrzywdzeni T. w dniu 20 lipca 2013 r. zdaniem oskarżonego zaczęli go znieważać podczas jednej z imprez, wytoczył przed Sądem Okręgowym w O. przeciwko nim powództwo cywilne, które zostało oddalone (sygn. akt I C 576/13). W związku z tym zdarzeniem oskarżony poinformował o nim przełożonych B. T. (2) we właściwym Oddziale Straży Granicznej oraz przełożonego A. P. (2) (...). Oskarżony pisał też „skargi” na A. T. (1) do Burmistrza G. oraz (...)u informując o sytuacjach mających miejsce pod wspólnotową wiatą, traktowaniem go przez A. T. (1) oraz jego przebywaniem w godzinach pracy w miejscu zamieszkania. Na skargi te otrzymał pisemne wyjaśnienia oraz przeprowadził rozmowę ze Z. A., po czym więcej pism w tym zakresie nie kierował. M. B. zgłaszał też głośnie zachowania dochodzące z mieszkania S., z którymi sąsiaduje bezpośrednio. Wnosił do Rzecznika Praw Dziecka o wyjaśnienie sytuacji małoletnich dzieci S..

W ocenie Sądu wyżej podejmowane działania oskarżonego nie mogą stanowić o jego uporczywym prześladowaniu czwórki jego sąsiadów i wywoływać u nich poczucia zagrożenia lub naruszać ich prywatność. Oskarżony M. B. korzystał z obywatelskich praw, zgłaszał interwencje do organów, od których oczekiwał zajęcia się zgłaszanymi przez siebie problemami. W postępowaniach sądowych niejednokrotnie uzyskiwał dla siebie korzystne rozstrzygnięcia (sprawa I C 124/11 Sądu Okręgowego w O. oraz II W 788/11 i II W 672/13 Sądu Rejonowego w P.). W ocenie Sądu istotnym jest także fakt, że pokrzywdzeni A. T. (1) (przewodniczący zarządu wspólnoty oraz administrator w (...)ie) oraz M. S. (czynny funkcjonariusz policji) pełnią funkcje publiczne, i korzystają z mniejszej ochrony swojej prywatności, a związanej z wykonywaniem funkcji. Obywatel ma szersze w tym zakresie prawo do zgłaszania zastrzeżeń do ich wykonywania, a nadto do sposobu zachowywania się w czasie poza pracą.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że nie doszło do wypełnienia przez oskarżonego ustawowych znamion czynu z art.190a §1 kk i orzekł jak w pkt. I wyroku.

W związku z uniewinnieniem oskarżonego oraz ustanowieniem mu obrońcy z urzędu Sąd, na podstawie wskazanych przepisów orzekł jak w pkt. II i III wyroku.